

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/509/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413212831
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1413212831.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Zuzana Mališovej, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736 zast. JUDr. Vladimír Kán, advokát, so sídlom Advokátska kancelária ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9, Bratislava proti odporkyni: Y. G., U.. X. X. XXXX, Š.. O.B. E., naposledy bytom Silvánska 13, Bratislava, zastúpená opatrovníčkou pre konanie T. W., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava IV, o zaplatenie 50,50 euro s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 25. júna 2014, č. k. 16C/424/2013 - 27, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e.

Odporkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia istiny 50,50 euro a odporkyni nepriznal náhradu trov. O trovách konania nerozhodoval pre absentovanie návrhu na priznanie náhrady trov konania (§ 151 ods.1 O.s.p.).

Vykonaným dokazovaním zistil, že odporkyňa sa dňa 27. 5. 2011 podľa hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok v linke č. 9 v Bratislave, na výzvu revízora nepreukázala platným cestovným lístkom - cestovala bez cestovného lístka.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 100, § 108 a § 760 Obč. zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. a skutkovo ho založil na konštatovaní, že predmetný spor sa týka nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, preto musel ex offo prihliadnuť na nemožnosť uplatnenia práva navrhovateľa z dôvodu premlčania, ktorá skutočnosť mu bránila priznať plnenie navrhovateľovi voči odporkyni ako spotrebiteľke. Súd prvého stupňa vyvodil záver, že jednoročná premlčacia doba v danom prípade začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda odo dňa nasledujúceho potom, kedy odporkyňa cestovala v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka (28.5.2011). Týmto dňom mohol navrhovateľ podať návrh na súd pre porušenie prepravného poriadku zo strany odporkyne s tým, že plynutie premlčacej lehoty skončilo dňa 28. 5. 2012. Pretože navrhovateľ podal predmetný návrh až dňa 15. 7. 2013, teda po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty, návrh s poukazom na § 108 Obč. zákonníka z dôvodu premlčania nároku zamietol. O náhrade trov konania nerozhodoval pre absenciu návrhu na priznanie náhrady trov konania (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, žiadal pre nesprávne právne posúdenie veci napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V

úvode odvolania upozornil, že v danej veci sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu, ako bolo rozhodnuté aj rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12. 04. 2011, sp. zn. 10C/29/2011 (potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/288/2011), v ktorom konajúci súd okrem iného uviedol, že Prepravný poriadok MHD v Bratislave, Tarifa MHD v Bratislave a cestovné poriadky sú verejným návrhom navrhovateľa na uzavretie zmluvy o preprave osôb, pričom cestujúci má povinnosť pred nastúpením do MHD oboznámiť sa s podmienkami cestovania a na základe toho sa môže rozhodnúť, či služby navrhovateľa využije alebo zvolí iný spôsob prepravy. Navrhovateľ je toho názoru, že odporkyňa nástupom do vozidla mestskej hromadnej dopravy konkludentne a dobrovoľne s navrhovateľom uzatvorila zmluvu o preprave osôb a v zmysle nej bola povinná dodržiavať prepravné a tarifné podmienky navrhovateľa. Povinnosť odporkyne zaplatiť navrhovateľovi cestovné vo výške 0,50 euro a úhradu 50 euro, ktorá jej vznikla tým, že na výzvu revízora dňa 27. 5. 2011 sa na linke G. Č.. X v Bratislave nepreukázala platným cestovným lístkom, odôvodnil odkazom na ust. § 16 ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/, ods. 7 zák. č. 514/2009 Z.z. a čl. 6 Prepravného poriadku. Prvostupňový súd podľa navrhovateľa vec nesprávne právne posúdil aj v tom smere, že povinnosť na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom odvodenú od ustanovení zákona o dráhach nesprávne zaradil medzi práva z prepravy podľa § 760 Obč. zákonníka. Nakoľko zákon o dráhach neustanovuje premičiacu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez platného cestovného lístka, vo veci bolo podľa neho potrebné aplikovať všeobecnú trojročnú premičiacu dobu uvedenú v ust. § 101 Obč. zákonníka v rámci plynutia ktorej bola pohľadávka vo výške 50 euro uplatnená na súde. V závere dal navrhovateľ do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v skutkovo totožných veciach vedených pod sp. zn. 14Co/216/2011 a sp. zn. 15Co/67/2011, v ktorých odvolací súd odvolaniam navrhovateľa vyhovel.

Opatrovníčka odporkyne sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadрила.

Odvolací súd preskúmal vec v medziach dôvodov odvolania, ktorými je viazaný podľa § 212 ods. 1 O. s. p., vrátane konania ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p.), a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premičí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premičanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premičania dovoľá, nemožno premičané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 108 Občianskeho zákonníka sa práva z prepravy premičujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Podľa § 760 Obč. zákonníka zmluvou o preprave osôb vznikne cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premičania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 15. 7. 2013 domáhal zaplatenia cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v zmysle ust. § 16 ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. b/, ods. 4 písm. c/, ods. 7 zák. č. 514/2009 Z.z. a čl. 6 Prepravného poriadku a tarify navrhovateľa. Domáhal sa tak práv z prepravy, keď ako právo na zaplatenie cestovného, tak aj právo na zaplatenie úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom majú svoj právny základ v porušení zmluvy o preprave uzavretej v zmysle § 760 Obč. zákonníka. Podrobnejšiu úpravu osobnej prepravy pritom určujú v súlade s § 772 Obč. zákonníka osobitné predpisy, najmä prepravný poriadok navrhovateľa (upravujúci výšku úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom) a jeho tarifa.

Súd prvého stupňa sa správne zaoberal otázkou premlčania v zmysle § 108 Obč. zákonníka, podľa ktorého sa práva z prepravy premlčujú za jeden rok. Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 27. 5. 2011 vyplýva, že v uvedený deň cestovala odporkyňa bez cestovného lístka na linke č. 9 v Bratislave a zároveň bola vyzvaná na zaplatenie 50,50 euro. Dňom nasledujúcim po uvedenom dni, t.j. 28.5.2011 tak mohlo byť právo navrhovateľa na zaplatenie cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom uplatnené prvý raz. Nakoľko návrh na začatie konania bol podaný až dňa 15. 7. 2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby, keď po prihladnutí na premlčanie z úradnej povinnosti aj bez návrhu v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., súd prvého stupňa vyhodnotil navrhovateľom uplatnený nárok ako premlčaný s odôvodnením, že predmetný spor sa týka nároku zo spotrebiteľskej zmluvy. Z uvedeného dôvodu nebolo možné navrhovateľovi premlčané právo priznať (§ 100 ods. 1 Obč. zákonníka). Námiетка navrhovateľa ohľadom potreby rozdielneho posudzovania premlčania práva na zaplatenie cestovného a práva na zaplatenie úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom nie je dôvodná práve s poukazom na uvedené uplatnenie práv z prepravy ako pri práve na zaplatenie cestovného, tak aj pri práve na zaplatenie úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom. Ako právo na zaplatenie cestovného, tak aj právo na zaplatenie úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom sa premlčujú v zmysle § 108 Obč. zákonníka za jeden rok.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, že si navrhovateľ návrhom na začatie konania uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy a že odporkyňa má v konaní postavenie spotrebiteľky, odvolací súd uvádza, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave osôb sú upravené v Prepravnom poriadku MHD v Bratislave, ktorý upravuje základné prepravné podmienky pre jednotlivé druhy dopravy, a tým dopĺňa všeobecnú úpravu v Občianskom zákonníku. Prepravný poriadok, ktorého zverejnenie a prístupnosť dopravca zabezpečuje v predajniach cestovných lístkov, v sídle dopravcu, na webovom sídle www.dpb.sk <<http://www.dpb.sk>>, na zastávkach, kde sú na to vytvorené podmienky alebo v samotnom dopravnom prostriedku, je pre cestujúceho verejným návrhom na uzavretie zmluvy o preprave osôb podľa Občianskeho zákonníka. To znamená, že aj keď sa cestujúci môže s prepravným poriadkom oboznámiť, nemôže jeho obsah ovplyvniť. Z týchto dôvodov je nevyhnutné, v súlade s pojmovým vymedzením spotrebiteľských zmlúv, zmluvu o preprave osôb v prejednávanej veci považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Obč. zákonníka, v ktorej je odporkyňa spotrebiteľom.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. a úspešnej odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nepodala v odvolacom konaní návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť jej trovy odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1 vety prvej O.s.p. .

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.